

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 121/17
V Luxemburgu 14. novembra 2017

Rozsudok vo veci C-165/16
Toufik Lounes/Secretary of State for the Home Department

Štátny príslušník štátu mimo EÚ, ktorý je rodinným príslušníkom občana Únie, môže mať právo na pobyt v členskom štáte, v ktorom sa tento občan zdržiaval pred tým, ako nadobudol štátne občianstvo tohto štátu popri svojom pôvodnom štátnom občianstve

Podmienky priznania tohto práva na pobyt nesmú byť prísnejšie ako podmienky stanovené smernicou o práve občanov Únie na voľný pohyb

Pán Toufik Lounes, ktorý má alžírské štátne občianstvo, pricestoval do Spojeného kráľovstva v roku 2010 na základe 6-mesačných víz. Následne ostal neoprávnene na britskom území. Pani Ormazabalová, ktorá je španielskou štátnou príslušníčkou, prišla do Spojeného kráľovstva ako študentka v roku 1996. Pracuje tam na plný úväzok od roku 2004 a má tam pobyt. V roku 2009 nadobudla britské štátne občianstvo naturalizáciou popri svojom španielskom občianstve.

V roku 2014 sa pán Lounes a pani Ormazabalová zosobášili. Pán Lounes po tomto sobáši požiadal v Spojenom kráľovstve o vydanie pobytového preukazu ako rodinnému príslušníkovi štátneho príslušníka EHP (Európsky hospodársky priestor).

Listom z 22. mája 2014 britské ministerstvo vnútra oznámilo pánovi Lounesovi, že táto žiadosť bola zamietnutá. Tento list uvádzal, že podľa britského zákona, ktorým sa prebrala smernica o práve občanov Únie na voľný pobyt¹, už nebola pani Ormazabalová považovaná za „štátnu príslušníčku EHP“, odkedy nadobudla britské štátne občianstvo. Pán Lounes sa preto nemohol domáhať pobytového preukazu ako rodinný príslušník štátneho príslušníka EHP.

Pán Lounes podal proti rozhodnutiu z 22. mája 2014 žalobu na High Court of Justice (England and Wales) (Vrchný súd, Anglicko a Wales). Keďže tento súd mal pochybnosti o zlučiteľnosti tohto rozhodnutia a britských právnych predpisov s právom Únie, položil Súdnemu dvoru túto otázku.

Súdny dvor vo svojom rozsudku z dnešného dňa na úvod pripomína, že smernica nepriznáva nijaké samostatné právo rodinným príslušníkom občana Únie, ktorí sú štátnymi príslušníkmi štátu mimo EÚ, ale len práva odvodené od práv, ktoré má dotknutý občan Únie z dôvodu výkonu svojej slobody pohybu.

Následne Súdny dvor uvádza, že v súlade so smernicou sa za oprávnené osoby, ktoré majú nárok na práva upravené touto smernicou, považujú občania Únie, ktorí sa pohybujú alebo zdržiavajú v „inom členskom štáte, než je členský štát, ktorého sú štátnymi príslušníkmi“, a ich rodinní príslušníci, ktorí ich buď sprevádzajú, alebo sa k nim pripájajú². Okrem toho Súdny dvor zdôrazňuje, že smernica, ktorá upravuje podmienky výkonu práva občanov Únie na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov, nemá za cieľ upraviť pobyt občanov Únie v členskom štáte, ktorého sú štátnymi príslušníkmi, keďže títo štátni príslušníci majú podľa zásady medzinárodného práva bezpodmienečné právo na pobyt. V dôsledku toho sa Súdny dvor domnieva, že smernica

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 2004, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46).

² Pozri článok 3 ods. 1 smernice 2004/38.

upravuje len podmienky vstupu a pobytu občana Únie v iných členských štátoch ako v členskom štáte, ktorého je štátnym príslušníkom, a že táto smernica teda neumožňuje založiť odvodené právo na pobyt v prospech štátnych príslušníkov štátu mimo EÚ, ktorí sú rodinnými príslušníkmi občana Únie, v členskom štáte, ktorého je tento občan štátnym príslušníkom.

V dôsledku toho, hoci je v prejednávanej veci nesporné, že pani Ormazabalová využila svoju slobodu pohybu, keď opustila Španielsko, aby pricestovala do Spojeného kráľovstva v roku 1996, a že mala postavenie „oprávnenej osoby“ podľa smernice, kým nadobudla britské občianstvo, Súdny dvor uvádza, že pani Ormazabalová sa odvtedy zdržiava v jednom z členských štátov, ktorého je štátnou príslušníčkou, a v dôsledku toho má bezpodmienečné právo na pobyt v súlade so zásadou medzinárodného práva.

Súdny dvor teda rozhodol, že **odkedy pani Ormazabalová nadobudla britské štátne občianstvo, smernica už nemá za cieľ upraviť jej pobyt v Spojenom kráľovstve a táto smernica sa teda už neuplatňuje na jej situáciu.** Tento záver nemôže byť spochybnený skutočnosťou, že pani Ormazabalová využila svoju slobodu pohybu tým, že sa presťahovala do Spojeného kráľovstva a zdržiavala sa v ňom a ponechala si svoju španielsku štátnu príslušnosť popri britskom štátnom občianstve, keďže od nadobudnutia tohto občianstva sa už nezdržiava v „inom členskom štáte, ako je členský štát, ktorého [je] štátn[ou] príslušní[čkou]“ v zmysle smernice a nevzťahuje sa na ňu pojem „oprávnená osoba“ podľa tejto smernice. **V dôsledku toho jej manžel pán Lounes nemôže mať na základe smernice odvodené právo na pobyt v Spojenom kráľovstve.**

Súdny dvor sa však domnieva, že treba určiť, či môže byť pánovi Louvesovi priznané **odvodené právo na pobyt v tomto členskom štáte na základe článku 21 ods. 1 ZFEÚ**, ktoré stanovuje, že každý občan Únie má právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov. V tejto súvislosti pripomína, že **štátny príslušník štátu mimo EÚ, ktorý je rodinným príslušníkom občana Únie, môže mať v určitých prípadoch odvodené právo na pobyt podľa tohto ustanovenia, ak je priznanie takéhoto práva nevyhnutné na zabezpečenie toho, aby dotknutý občan Únie skutočne vykonával svoju slobodu pohybu a práva, ktoré tomuto občanovi priznáva vyššie uvedené ustanovenie.**

Súdny dvor rozhodol, že **potrebný účinok práv priznaných občanom Únie článkom 21 ods. 1 ZFEÚ, najmä právo viesť v hostiteľskom členskom štáte bežný rodinný život, za prítomnosti ich rodinných príslušníkov, vyžaduje, aby občan mohol v situácii, v akej je pani Ormazabalová, naďalej uplatňovať v hostiteľskom členskom štáte toto právo, po tom, ako nadobudol štátne občianstvo tohto členského štátu popri svojom pôvodnom občianstve a najmä právo rozvíjať rodinný život s jeho manželským partnerom, ktorý je štátnym príslušníkom tretieho štátu, priznaním odvodeného práva na pobyt tomuto štátnemu príslušníkovi.**

V tejto súvislosti Súdny dvor konštatuje, že akýkoľvek výklad v opačnom zmysle by na jednej strane viedol k rovnakému zaobchádzaniu s pani Ormazabalovou ako s britským občanom, ktorý nikdy neopustil Spojené kráľovstvo, pričom by sa nezohľadnila skutočnosť, že pani Ormazabalová vykonala svoju slobodu pohybu tým, že sa presťahovala na územie tohto členského štátu a ponechala si svoje španielske občianstvo. Na druhej strane domnievať sa, že by občan Únie, v situácii pani Ormazabalovej, nemal právo viesť bežný rodinný život v hostiteľskom členskom štáte z dôvodu, že sa usiloval prostredníctvom naturalizácie v tomto členskom štáte o lepšiu integráciu do tohto štátu, by bolo v rozpore s logikou postupnej integrácie do spoločnosti hostiteľského členského štátu, ktorú podporuje článok 21 ods. 1 ZFEÚ.

V dôsledku toho sa Súdny dvor domnieva, že **štátny príslušník štátu mimo EÚ môže v situácii pána Lounesa mať odvodené právo na pobyt v Spojenom kráľovstve na základe článku 21 ods. 1 ZFEÚ za podmienok, ktoré nemôžu byť prísnejšie ako podmienky stanovené smernicou pre priznanie takéhoto práva štátnemu príslušníkovi štátu mimo EÚ, ktorý je rodinným príslušníkom občana Únie, ktorý vykonal svoje právo na voľný pohyb a usadil sa v inom členskom štáte než v členskom štáte, ktorého je štátnym príslušníkom.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnu dvor otázku o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106